

Tisztelt Elnök Úr,

2011. november 28.-án a MÁOK megbízásából megbeszélésen vettünk részt az Országos Atomenergia Hivatalban.

A kamara képviselőiben dr. Bánfi András, dr. Kurucz János és dr. Lorászkó Gábor, az OAH Általános Nukleáris Igazgatóság képviselőiben a Nukleáris és Radioaktív Anyagok Főosztályának vezetője, **dr. Horváth Kristóf főosztályvezető** és két munkatársa jelent meg.

**A főosztályvezető úr az alábbi tájékoztatást adta:**

1. Az EU-n belül egységesítik a sugárzással kapcsolatos veszélyforrások elleni védekezés jogi hátterét, így a röntgensugárzást alkalmazókra - beleértve az állatorvosokat is - is kiterjed az adott jogszabály.

2. Az adott rendelet szempontjából az állatorvosokra úgy tekintenek, mint akik alacsony biztonsági kockázatot jelentenek.

3. Követelmény, hogy a szükségtelen környezeti, vagy embert érő sugárterhelés elleni védekezés több fokozatú legyen:

- a berendezésnek engedéllyel kell rendelkeznie, be kell jelenteni, az érvényesség lejártával meg kell újítani (nem kötik külön vizsgálathoz, pusztán az önkéntes adatszolgáltatást írják elő)

- az állatorvosnak jogosultnak kell lennie a röntgenberendezés használatához (az használhatja, aki arra jogosult)

- a berendezést a lehetőségekhez képest fizikailag is védeni kell illetéktelen használattól, és el is kell riasztani az illetékteleneket (veszélyre figyelmeztető tábla)

4. A rendelet betartását a hivatal ellenőrizni jogosult, de tekintve a röntgengépek nagy számát (kb. 5.000-re becsülik, amiből 3-400-at sejtenek állatorvosi használatban; nincs országos nyilvántartás erről egyetlen hivatalnál sem) nem valószínű, hogy öt éven belül mindenkihez eljutnak.

5. Az ÁNTSZ (OTH) sugárvédelemmel kapcsolatos jogkörét valószínűleg átveszi a jövőben az OAH, beleértve a sugárvédelmi decentrumok irányítását is. Ez esetben az egész radiológiával kapcsolatos ügyintézés (engedélyezés, nyilvántartás, ellenőrzés) átkerül majd hozzánk.

6. A hivatal az állatorvosok felé segítőkészen, és nem büntetési szándékkal közeledik. Ugyanakkor nem tudnak mit kezdeni az olyan, nekik eljuttatott, felháborodott állatorvosi nyilatkozattal, miszerint valaki nem kívánja betartani a jogszabályt, mert azt rossznak tartja. A deklaráltan jogellenes magatartást nyilvánvalóan nem hagyhatják jóvá, és nem is tűrhetik.

7. A körlevélben és a honlapon is megadták a bejelentéshez a kitöltési útmutatót, valamint egy segítőkész informatikus elérhetőségét.

8. Időközben felismerték a jogszabály néhány javításra szoruló megfogalmazását, amely eredeti formájában a fogorvosok és az állatorvosok számára nehézséget jelent, ugyanakkor

lehetséges sugárvédelmi szempontból nem kifogásolható alternatív megfogalmazás is. Ezek a következők (csillagok közti szakaszok):

\*\*\*

35. § (2) Javított felvezető mondat:

"A fix telepítésű, ionizáló sugárzást létrehozó, de radioaktív anyagot nem tartalmazó berendezések birtokosa a fizikai védelem biztosításához:"

35. § (2) a) végére:

"alkalmazza, kivéve csomagvizsgáló berendezéseket, ahol elégséges a berendezésen alkalmazni;"

35. § (2) b) második mondatrész:

"... amikor a helyiség nincs használatban" (berendezés helyett)

35. § (2) d) második mondatrész:

"... amikor a berendezés illetve a helyiség nincs használatban"

35. § (3) Javított felvezető mondat:

"Mobil, ionizáló sugárzást létrehozó, de radioaktív anyagot nem tartalmazó berendezés birtokosa:"

\*\*\*

9. Köszönettel vennének a kamarától bármilyen, szakmailag megalapozott, módosító javaslatot. Amennyiben ezt szerdáig eljuttatjuk hozzájuk, készek beépíteni a hivatal jogszabály módosító javaslatába. (Mennyivel könnyebb nekünk így elérni a jogszabály módosítását, mint kívülről "bekiabálva"! - ez az én megjegyzésem.)

#### **A MÁOK részéről mi a következőket mondtuk, ill. kérdeztük:**

1. Köszönjük a lehetőséget, és azt a nyitottságot, amire - korábbi sugárvédelmi engedélyezéseknél szerzett tapasztalataink alapján - nem is számítottunk.
2. Az állatorvosok, és az őket most képviselő köztestület természetesen be kívánják tartani a jogszabályokat, beleértve ezt a kormányrendeletet is.
3. Nagyon örülünk, hogy az állatorvosokat legjobban aggasztó, jelentős részük munkáját erősen akadályozó megfogalmazás helyére most egy sokkal életszerűbb feltételrendszer kerül, amely így már aggály nélkül betartható lesz.

#### **4. Kérdésként feltettük:**

4.1. Amennyiben az állatorvos a rendelőben tartózkodik, úgy az éppen esetleg nem használt röntgenkészülék felügyelet alattinak minősül-e?

Kell-e ajtót zárni ilyenkor?

4.2. Használható-e a röntgenberendezés tárolására és használatára való helyiség más vizsgálati vagy kezelési célra is? Le kell-e ezalatt valahogy zárni azt a röntgenberendezést, amelyen semmiféle zár nincs?

4.3. Amennyiben az állatorvos nem tartózkodik a rendelőben, mi a teendő a röntgenberendezést tartalmazó helyiséggel, ki és hogyan léphet oda be?

4.4. Milyen nyilvántartást, kulcsnyilvántartást kell vezetni?

4.5. Az autóval szállított mobil röntgenberendezés hol és hogyan tárolható?

#### **A főosztályvezető úr a következő válaszokat adta:**

4.1.: A felelős személy jelenléte a rendelőben azt jelenti, hogy a készülék jogosulatlan használatára nem kerülhet sor (a felelős ezért felelős), ezért ilyenkor nem kell zárni ajtót és kulcsot.

4.2. Magát a röntgenberendezést nem kell külön zárhatóvá tenni (Megjegyzem, nem is alakíthatja át senki a röntgenberendezését, semennyire sem! - LG). Az adott helyiség nem csak röntgenvizsgálatra használható. Arra vonatkozóan kell egy nyilatkozattal rendelkeznie a rendelőnek (ellenőrzéskor felmutatandó), hogy kik jogosultak belépni abba a helyiségbe, ahol a röntgengép található. A hivatal felé elegendő ezen személyek számát bejelenteni.

4.3. Ha az állatorvos nincs a rendelőben, akkor a röntgengép elhelyezésére szolgáló helyiség ajtajának zárva kell lennie. (A rendelési idő végén be kell zárni ezt az ajtót.) A távollétében az oda belépőknek vezetnie kell egy olyan jelenléti naplóhoz hasonló, szabad formájú füzetet, amelyből megállapítható, járt-e ott valaki. Önkéntes feljegyzési kötelezettség. Ennek első sorban akkor van jelentősége, amikor a takarító személy saját kulccsal jön, az állatorvos távollétében. Neki fel kell jegyeznie, mikor járt a röntgen gép helyiségében. Lehet saját kulcsa is mindenkinek, ekkor mindenki maga vigyáz a kulcsára, nem kell elzárni egy bizonyos helyre (a füzetet ilyenkor is vezetni kell).

4.4. Amennyiben az állatorvosi munkanaplóból megállapítható, mikor készültek a röntgenfelvételek, akkor külön nyilvántartás a gép használatáról nem kell. A munkanapló egyben mutathatja azt is, mikor tartózkodott a rendelőben az állatorvos, így az megfelel a kulcsnyilvántartásnak is (ameddig az állatorvos a rendelőben van). Az állatorvos távollétében a röntgenhelyiségbe (ill. a rendelőbe) belépő személynek fel kell írnia az időpontokat, amíg ott tartózkodik (jelenléti ív, kötetlen formában).

4.5. Az autó nem tekinthető biztonságos elhelyezésnek, csak addig, amíg az állatorvos ügyfeléhez utazik, ott dolgozik, vagy onnan a telephelyére tart. Leginkább az autó ellopásával a röntgengép nem szándékolatlan idegen kézbe jutásától tartanak. A röntgengépet nem kell kivenni az autóból, ha az állatorvos a zárható garázsában tartja az autóját, amikor nem a munkájához használja. Viszont nem közlekedhet vele, helyesebben nem hagyhatja

őrizetlenül magára olyankor, amikor szakmailag nem indokolt, hogy az autójában legyen a gép. Pl.: nem mehet vásárolni ilyen autóval, nem hagyhatja az utcán, stb..

## **5. Megkérdeztük ezután:**

5.1. Miben működhetnénk együtt, esetleg az ellenőrzés területén? (Eljátszva a gondolattal, hátha nem a hatóság jönne és bírságotna. - LG)

5.2. Miben segíthetnénk a kommunikációt az állatorvosokkal?

## **A főosztályvezető úr válasza:**

5.1.: A hatóság helyett civil szervezet nem járhat el. Az állatorvosoknak kötelességük jelenteni, amennyiben a bejelentett adatokban változás áll be, és betartani a határidőket.

5.2. Nagy örömmel hallotta, hogy a főtitkár úr, majd a megyei szervezetek és a tagozat is kiküldte a hivatal levelét. Köszönettel vették az ott elhangzott felajánlásunkat, hogy a hivatal a kamarával tartaná a kapcsolatot, majd a kamara a tagsággal levelezne, magára vállalná a tagság értesítését.

Tehát:

A beszélgetés 45 percig tartott, jó légkörben zajlott. Nem a packázó és hatalmaskodó hivatal benyomását keltették.

Várják az írásos javaslatainkat, amelyet készek sajátjukkal együtt előterjeszteni. A határidő szoros: szerda.

Üdvözlettel:

dr. Loráskó Gábor